

Vsa dekleta, ki prihajajo v Zagreb ali skozi Zagreb, ki so brez službe ali iščejo službo, bi morala prenočevati in se prehranjevati v zavetišču »Naš Dom«. Sedaj vodi gospodinjstvo v zavetišču gđe. Jerica Geč, dolgoletna prednica Marijine kongregacije slovenskih deklet v Zagrebu, ki je svojim tovarišicam v »Domu« prava mamica. Društveni prostori, zavetišče in pisarna se nahaja v Bakačevi ulici 4/II. Ulica je prelaz iz Jelačićevega trga na Kapto, torej na najbolj prometnem mestu in v središču Zagreba.

Važno za vsakega! Stavka stavcev v dravski banovini je povzročila, da ni, kakor navadno, izšel veliki ilustrirani cenik tvrdke Stermecki v začetku avgusta, ampak izide šele v prvi polovici septembra. Cenik bode leto bogato koloriran, zelo interesanten ter prinese vse novosti zadnje mode. Naproša se vsakogar, da v lastnem interesu z naročili še počaka, dokler ne izide cenik tvrdke Stermecki v Celju.

Znižanje šolnine! Vpoštevajoč težke gospodarske razmere, je Legatova šola v Mariboru vnovič znižala šolnino in je sedaj vsakemu mogoče, obiskovati Legatov »Enoletni trgovski tečaj«, ki je radi vzorne organizacije ter odličnih uspehov na najboljšem glasu. Šolski program brezplačno. Vpisovanje vsak dan od 10. do 12. ure samo v šolski pisarni, Maribor, Vrazova ulica 4. Lastni dijaški internat. Ustanovljen 1913. Začetek dne 9. septembra. 850

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23—58. Najmodernejše urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta izbira zdravnikov. 10

Hermes enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva, Maribor, Zrinskega trg. vpisuje dnevno. Zahtevajte prospekte! 635

Slovenske gorice v fotografiji. Prejeli smo izredno lepe posnetke sledečih krajev: Sveti Miklavž pri Ormožu, Sv. Jakob v Slov. goricah, Sv. Trojica v Slov. goricah, Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Andraž v Slov. gor., Svetinje, Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Tomaž v Slov. gor., Sv. Bolfenk na Kogu, Sv. Anton v Slov. gor., Velika Nedelja, Kapela. Oglasite se, kjer potrebujete v teh krajih razglednice, navadne ali fotorazglednice, od 100 komadov dalje vam

jih nabavimo. Vprašajte za ceno! — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dve nesreči v Berlinu. Berlin je priredil veliko radijsko razstavo, katero so si ogledovali ljudje iz celega sveta. Na tej razstavi je izbruhnil požar dne 19. avgusta popoldne. Uničil je vse predmete v eni dvorani in je zajel tudi druge prostore. Plameni so švigali do 50 m visoko. Ko je začelo goreti, je bilo v razstavnih prostorih nad 30 tisoč posetnikov in je sreča, da ni prišlo do nepregledne nesreče vsled občega strahu. Materijalna škoda je zelo velika in jo trpijo dobro zavarovane veletrgovke. Požarna nesreča je zahtevala 1 smrtno žrtev, 26 ranjenih in med temi 10 gasilcev. — Druga nesreča je zadela Berlin 20. avgusta, ko se je zrušil kmalu popoldne v dolžini 50 m predor nove podzemne železnice, ki jo gradijo skozi središče mesta na Göringovi cesti. Zasulo je več delavcev, katerih niso mogli odkopati. Z zemljo in že zgrajeno železno konstrukcijo se je porušil tudi velik železni žerjav.

Obžalovanja vredni slučaji.

Z dinamitno patrono si končal življenje. Pri mariborskem pokopališču

na Pobrežju si je vtaknil 22. avgusta v usta dinamitno patrono in jo užgal Ivan Juhart iz Selnice ob Dravi, ki je uslužben kot ključavničar na Fali. Eksplozija je nesrečno raznesla glavo na drobne kose. Juhart je bil bolan na raku in je imel zevajočo rano na glavi.

Denar so kradli iz nabiralnika v ptujski minoritski cerkvi mladoletni nepridiprav. Uzmoviče je prijel stražnik, ki se je bil skril v spovednico in od tamkaj prežal na tatiče. Mladostni izprienci so uganjali tatinski posel že eno leto in so znatno oškodovali omenjeno cerkev.

Požigalci so na delu po Slovenskih goricah in to najbolj v krajih od Sv. Andraža proti Sv. Antonu. Vsem posestnikom, pri katerih je bila na delu požigalčeva roka, je bil požar poprej pisмено napovedan. Orožniki so dognali, da je bilo doslej pisanih 18 grozljivih pisem in pri nekaterih od teh je že gorelo. Požigalec polaga v seno ali v gospodarska poslopja gorečo svečo. Ljudje stražijo svoje domove in orožniki so zapri že tri osumljence.

Obesil se je v Zgornjem Porčiču pri St. Lenartu v Slov. goricah 24letni Matija Baš iz obupa, ker je živel v veliki bedi.

»Blazna« mravlja.

Hamburški raziskovalec dr. Robert Stöger je opazil v mravljišču na svojem vrtu mravljo, ki je neprestano krožila po tleh. Ni se udeleževala skupnega dela. Druge mravlje so jo pustile kar samo in se niso zmenile zanjo. Znanstvenik je odnesel mravljo v laboratorij, kjer jo je opazoval več dni. Mravlja je tekala več dni, potem opešala, obstala in teden dni pozneje poginila. Dr. Stöger jo je poslal v Curih, prof. Brunsu, strokovnjaku za živčevje žuželk, in ga naprosil, naj preišče — možgane nesrečne žuželke-mravlje. To ni bila nobena lahka naloga, ker ima mravlja možgane, ki so manjši

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Ustreljeni volk je bila krasna žival, suh, močan in dolgodlak. Lavison ga je začel takoj dreti s pripombo, da bo našel ob svitu jutra še več volčjih kožuhov.

Čeravno so ostale zveri v okolici taborišča, se niso upale več v bližino. Psi so stokali ter cvilili; njih nemir se je večal, ko se je bližal jutranji svit. Zjutraj je videl Franc, da so nekatere volkovi hudo obdelali s kremplji in zobmi. Lovca sta se lotila iskanja ustreljenih volkov, pa nista našla niti na enega.

Kmalu za tem sta se odpeljala v južno smer. Razven nagiba medsebojnega ravnanja niso kazali psi nikakih slabih posledic nočnega boja. Lovca sta jih priganjala k največji naglici, ker je trdil Amerikanec, da ne bodo zapustili beli gospodarji severa njune sledi. Celi dan sta čakala možakarja na divje, samotno in strahotno tulanje. Ni ga bilo.

7

Prva blede večerna zvezda je pokukala na vzhodu, ko sta se utaborila lovca na obrežju Topniškega jezera. Z nočjo je priromalo skozi čisti tihi zrak zategnjeno tulenje.

Lavison je zakuril pod šotorom. Gruber je hodil nemirno sem in tja. Naenkrat je potegnil nož in odbrzel proti krotkim volekom, ki so mirno kopali sneg. Pa prestrašeno se je obrnil in pomolil nož tovarišu.

»Zakaj?« je vprašal orjak.

»Morava vendarle jesti,« se je glasil odgovor. »Jaz se ne morem lotiti klanja. Opravi to ti.«

»Da bi zaklal enega od teh živali?« je godel Amerikanec. »Prej bo zamrznil pekel. Še dolgo ne bom toliko gladen. Sploh pa naju bodo itak požrli volkovi s teleti vred!«

Nista spregovorila nobene besede več. Pojedla sta zadnji prepečenec. Nemec je nosil teleta pod šotor in je stopil do psov. Celi dan mu je že povzročala pasja vprega skrb; nekaj ni bilo v redu z njo. Še celo tedaj, ko je stopal med njimi, so se besno spopadli. Videl je, da je bila običajna praska. Napadeni psi so razodevali nepopisen strah, napadalci izredno besnost in to je bilo

Pod vlak se je vrgla iz obupa pred postajo Gornji Dolič v Šaleški dolini Alojzija Jurač od Sv. Florjana pri Gornjem Doliču.

Sramotna tatvina. Že od nekdaj velja za vse obsodbe vredno, če kedo krađe čebele. Na Krško polje so spravili radi ajdovega cveta čebelarji iz okolice Krško čebelne panje, nad katere so se spravili tatovi in jih v noči nekaj odnesli.

Mlada žrtev pretepa. V Kovorju pri Tržiču na Kranjskem so se stekli fantje. V pretep so posegli orožniki. Ob pojavu orožniške patrulje se pretepači niso razkropili, ampak so se obrnili proti žandarjem. Napadeni orožnik je sunil v silobranu z bajonetom v prsa 23letnega čevljarskega pomočnika Fr. Erlaha iz Kovorja. Zabodeni je podlegel rani v ljubljanski bolnici.

Vlom v grobnico. Koncem zadnjega tedna je bilo vlomljeno v noči od kakih šestih neznanih vlomilcev v grajsko grobnico grofov Auersperg pri gradu Turn na Dolenjskem. Vlomilci so domnevali v grobnici in v krstah dragocenosti, a so se opekli in je bil ves trud zaman. Grobnica je bila postavljena l. 1877. Podoben vlom je bil izvršen pred svetovno vojno. Tokrat so morali odstraniti groboskrunitelji 500 kg težko kamenito ploščo, ki je zapirala vhod v grobnico.

Radi malenkosti pride do krvavih pobejev. V Rogatici pri Sarajevu je bilo pravoslavno prošenje, na katerega se je zbralo zelo mnogo ljudi. Iz Sarajeva je priletelo na slavnost popoldne letalo tamošnjega aerokluba in je metalo med zbrane letake. Aeroplan je zadel radi nizkega leta v električno napeljavo in se zrušil na zemljo v bližini cerkve. Nevarno ranjen je bil pilot, njegov spremljevalec je ostal nepoškodovan. Na mesto nesreče je prihitelo iz mesta tudi 10 muslimanov, da bi videli, kako in kaj. Pot do cerkve pelje preko cerkvenega zemljišča, na katerem je bilo zbranih veliko pravoslav-

nih in ti so branili muslimanom prehod in zahtevali, da odidejo. Ker se muslimani niso pokorili, se je razvil pretep in splošno obmetavanje s kamenjem. Posegla je vmes žandarmerija, ki je dobila za odgovor kamenje. Orožniki so rabili konečno orožje in prvotna malenkost je zahtevala 2 mrtva, 5 težko in 19 lažje ranjenih.

*

Slovenska Krajina.

Blagoslov dežja. Zadnje čase smo dobili v obilni meri dež. Četudi nas je letos suša obiskala v taki meri, da smo bili prepričani, da nam polje ne bo dalo zaželenega sadu, smo postali sedaj nekoliko manj nemirni. Upanje je, da se bo rast repe, ajde in prosa sedaj popela in bo tako saj delno nadomeščeno za pomanjkljaj sena in otave. Koruza si je sicer nekoliko opomogla, vendar sadu, ki smo ga vajeni vsako leto, ne bo. Zlasti poznejše koruzne sejatve, zgodnejše bi še nekoliko odgovarjale, bodo rodile za 40% manj kakor prejšnja leta. Obstoja pa nevarnost, če bi še nadalje močno deževalo, da bodo začeli koruzni storži gniti in tako bo šel še 15% pridelek v nič. Vinogradi širom Slovenske krajine kažejo izvrstno in jim do sedaj še dež ni škodoval. Kakor izgleda, se bo vreme popravilo in tako so izgledi za vinski pridelek povoljni, če le ne bo kaka huda vremenska katastrofa razblinila upov vinogradnikov. Letošnja suša je bila za vinograde kar dobrodošla in ker se še ni pojavila po vinogradih nobena bolezen, bo zopet vesela letošnja trgatva in kakovost vinskega pridelka izvrstna.

Izterjevanje davkov. Sliši se, da se bo koncem avgusta začelo izterjevanje davkov. Poročali smo že na tem mestu, naj bi se izterjevanje vsaj nekoliko ublažilo, kajti letina je bila slaba in zaslužka ni nobenega.

Črensovci. Smrt je neizprosna. Pokosila je na Dolnji Bistrici Kelenc Julijano, ki je že več let potrpežljivo prenašala težko bolezen. Bila je vse življenje dobra, praktična katoličanka, večkrat v bolni doma sprevidena. Ob pogrebu se je zbralo ogromno ljudi. Na pokopališču so zapeli domači gasilci pod vodstvom

šolskega upravitelja g. Križmana žalostnko. Vsa čast gasilec in vodji. Naj rajna Julijana počiva v miru v domači zemlji, preostalim, in zlasti edinemu sinu Jožefu, našemu naročniku, izrekamo iskreno sožalje! — Na Gornji Bistrici je pa v Gospodu zaspal mož, odločen katoličan, neustrašen v boju za katoliška načela, Jakšič Ivan. Nismo pričakovali, da bi naš ljubi Ivan tako hitro končal. Bil je delaven kot občinski in šolski odbornik in ti njegovi sodelavci žalujejo za rajnim, dobrim Ivanom. Lahko mirno trdimo, da pokojni ni imel sovražnika, vse ga je ljubilo in spoštovalo. Pogreba so se udeležili njegovi tovariši iz občinskega in šolskega odbora. Zaplakala je ob njegovi krsti žena in otroci. Naj jih tolaži lj. Bog, božji sklepi so večni. Naj Bog obilo poplača rajnemu njegova dobra dela. Počivaj v miru, dragi, blagi Ivan!

Sobota. Umrl je pri nas v prvi polovici avgusta po daljšeni bolehanju znani gostilničar in posestnik Flisar Josip v starosti 73 let. Pokojni je užival med soboškim meščanstvom velik ugled in je bil splošno priljubljen. To je pričal njegov pogreb, ki se ga je udeležilo mnogo ljudi in tudi soboški gasilci in druga društva. Užaločenim svojcem naše iskreno sožalje. — Občinski odbor je soglasno sprejel ponujeno posojilo od zagrebškega Izseleniškega komisarijata v znesku 400.000 Din za zgradbo delavskega doma v Soboti. Posojilo je dano na 25 let in je brezobrestno. Ta korak soboškega občinskega odbora je vreden vse pohvale in kaže jasno dovolj njegovo razumevanje za delavsko vprašanje. — Kakor smo zvedeli, je banska uprava dovolila za zasutje jame pred zdravstvenim domom in za tukajšnji kopališče 30.000 Din iz bežnostnega sklada. — V novo ustanovljeni občinski cestni odsek so bili izvoljeni sledeči gg.: Cvetko, Lanšček, Poredoš S., Horvat J. in arhitekt Novak.

Gornja Lendava. Novo stezo smo dobili od cerkve do pošte in ljudske šole. Napeljati jo je dal tukajšnji veleposestnik Hartner. Potrebna in koristna je ta steza, samo posebno starši šoloobveznih otrok prosijo, da se steza posuje z gramozom ali čim podobnim, predno se prične šola, ker je ob slabem vremenu veliko blato radi ilovice, ki pokriva to stezo. Upamo, da bo steza čim prej popravljena! —

čudno. Nato je pa zaobrnil eden od hudobnih psov oči, pene so mu privrele iz gobca, streslo ga je po celem telesu, z opremo vred je skočil visoko, zahrpano je zatulil in se onemoglo zgrudil.

»Lavison!« je kriknil Franc. »Semkaj! Pogledj, ta-le pes poginja od stekline! Beli volkovi so bili stekli!«

»Se b. že ujemalo,« je prikimal Amerikanec. »Videl sem enkrat, kako je poginjal pes na steklini in se je obnašal ravno tako kakor ta-le tu. Samo z enim še nikakor ni opravljeno. Le pogledj te zelenkaste oči. Ali nisem prerokoval, da so beli volkovi peklenska družba? Vse pse bova morala postreliti.«

Gruber je ustrelil prvega steklega psa in kmalu za tem še tri, na katerih se je bila pojavila strašna bolezen. Nastal je grozen položaj. Pobiti vse pse, je pomenilo toliko, kakor končati življenje sebi in tovarišu. Na ta način sta bila ob vsako upanje, da bi še kedaj dosegla tolikanj zaželeno kočo. Na drugi strani je zopet grozila nevarnost, da bi katerega izmed njiju popadel ste-

kel pes in če bi umirala oba na steklini, bi bilo še strašnejše!

»Lavison, preostane nama še samo ena možnost,« je razlagal Gruber blede prestrašenega obraza. »Imaš še toliko moči, da boš obdržal pse enega za drugim, med tem ko bom jim jaz povezal gobce?«

Nož med zobmi je pograbil orjak z orokavičenimi rokami enega od psov in ga zavlekel pred ogenj. Žival je cvilila ter se branila, kazaje na vse mogoče načine popadljivost. Gruber ji je zadrgnil z vrvjo gobec. Drugega, tretjega psa sta zvezala, četrtega, ki je skušal hlastniti po Nemčevi roki, je Amerikanec malodane zadušil. Zadnji, zadirčna zver, je pobesnel v trenutku, ko se ga je dotaknil Gruber; ves penast je zagrabil Frančev rokav. Lavison ga je odtrgal, držal ga je z eno roko proč od sebe, med tem ko je zavihljal z drugo nož. Mrtve pse sta zavlekla dalje proč po snegu, se vrnila nazaj k ognju in čakala na tulenje volkov.

Kmalu za tem, kakor hitro se je stemnilo bolj gosto, je bilo zadoščeno njunemu pričako-

ko glava drobne bučke. A drobnogled je vendarle opravil svoj posel. Naposled so poročali iz Curiha v Hamburg, da je pritiskala levo polovico možgan neka oteklina, ki je mravlji vzela »razum«. Tako je mravlja dobesedno zblaznela in naposled postala žrtev mrtvouda.

Brzina govorice.

Londonske veleposlanik sir Alfred Hambrake se je hotel prepričati, kako hitro se širijo govorice in je zaradi tega dal razširiti vest, da stoji tik pred polomom. Še tisti dan zvečer je odpotoval iz Londona v Edinburgh k nekemu banketu, kjer so ga sprejeli prijatelji in znanci s

Kar dva požara smo imeli pred kratkim. Na praznik Marijinega Vnebovzeta zvečer je pogorela kmečka hiša, lansko leto postavljena, v Kuzmi, in dan pozneje se je oglasil plat zvona in oznanjal, da gori v Natjoševcih. Gasilci, ki so bili hitro na kraju nesreče, so požar omejili.

Cestni promet in nesreča. Že večkrat smo čitali o kakšni večji nesreči na cestah. Dandanes, ko je avtomobilski promet tako močno razvit, se kmečki ljudje kaj radi še vedno držijo leve strani, ne da bi se držali predpisane desne strani. Neobhodno je potrebno, da se vozniki kakor šoferji drže cestnih predpisov. Pogoste nesreče so krivi večinoma vozniki sami, ker se ne zmenijo za pravočasen signal šoferjev. Tako se je tudi zgodila nesreča dne 13. avgusta pri Gradišču poleg Tišine. Hlapec posestnika Horvata iz Krajne je vozil v mlin zrnje na mletje. Dohitel ga je avtomobil, ki je vozil s precejšnjo brzino, in treščil z vso silo ob voz. Zadnje kolo se je popolnoma razbilo, drugo kolo se polomilo, hlapec pa je zletel z voza daleč na njivo. Nekaj vreč se je raztrgalo in zrnje se je vsulo iz njih na cesto. Kljub močnemu signaliziranju šoferja se voz ni izognil pravočasno in ko je prispel avto do voza, je bil ta še z zadnjim delom na sredi ceste. Škode je bilo okoli 300 Din. Vozniki, bodite previdni!

Kmečka kriza. Z velikimi skrbmi in upanjem pričakuje naš kmet novega zakona o zaščiti kmeta. Skoraj na tleh je in prezadolžen, da bi se mogel opomoči brez izdatne državne pomoči. Naš poslanec se v svojem listu zavzema za dvig kmečkih pridelkov, a ničesar še ni storil glede cen živine v Slovenski krajini. Dobro bi bilo, da bi smel še kdo drugi kupovati, mogoče bi pa le malo lažje potem prodajal kmet svojo živino.

Vešala — dosmrtna ječa — oprostitev.

Dne 20. avgusta je pričela v Mariboru obnovitvena obravnava, ki je vzbudila največje zanimanje in je prinesla po dolgih letih žrtvam porotne obsodbe oprostitev dne 22. avgusta.

Pri omenjeni obnovitveni obravnavi je šlo za še danes skrivnostni umor neznanca v gozdu pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

Dne 7. septembra 1920 je našla neka deklica pri nabiranju gob v Benediškem gozdu ob potoku ubitega moškega. Na kraj najdbe poklicana sodna komisija od Sv. Lenarta v Slov. gor. je ugotovila samo to, da je bil neznanec oblečen v staro avstrijsko vojaško suknjo in ozke hlače. Na glavi je imel ubiti moški več smrtonosnih ran, prerezan vrat in tudi na tilniku zevačorano. Našli so še pri mrtvem v časopisni papir zaviti 11 avstrijskih kron in na roki prstan z rdečim kamnom. Po ogledu so truplo pokopali na pokopališču pri Sv. Benediktu in vsa poizvedovanja o ubitem ter izropanem tujcu so bila do danes zaman.

Sum zločina je padel na brata Ivana ter Jožefa Markuzi v Drvanji pri Sv. Benediktu in na posestnika Miha Zemljiča, ki je bil z Markuzijevimi v poslovnih odnosih. Slučaj umora je imelo najprej v rokah šentlenarško sodišče, ki je pa osumljene izpustilo radi pomanjkanja dokazov.

Ljudje so pa naprej govorili o zagonetnem umoru in na podlagi ljudske govorice so morali osumljeni pred okrožno sodišče v Maribor, ki jih je prvič oprostilo.

Oprostitev ni bila nekaterim po volji. Ljudske govorice so postajale vedno glasnejše in tako vidimo dne 19. septembra 1926 Ivana Markuzi, njegovo ženo Ano, Jožefa Markuzi in Miha Zemljiča pred poroto v Mariboru.

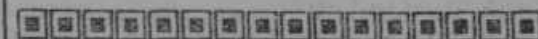
Porotna razprava je trajala tri dni in porotniki so potrdili skoro vsa jim postavljena glavna vprašanja. Radi krivdoreka porote je bil Ivan Markuzi obsojen na smrt na vešalih, njegov brat Jožef Markuzi in Miha Zemljič na dosmrtno ječo, Ivanova žena Ana na tri leta ječe. Pozneje je bil na smrt obsojen Ivan Markuzi pomiloščen na dosmrtno ječo.

Ptujčani!

Ptuj in okolica kupuje šolske potrebnosti v knjigarni Tiskarno sv. Cirila, Slovenski trg 7.

Tiskarna sv. Cirila.

Oba Markuzija in Zemljič sta prestajala kazen v mariborski kaznilnici, žena Ana je odsedela tri leta v Begunjah.

Vsi obsojeni so zatrjevali nedolžnost, o kateri je bil tudi prepričan njih zagovornik g. dr. Komavli v Mariboru. Omenjeni odvetnik se je trudil od obsodbe leta 1926 do proti koncu lanskega leta, da bi spravil slučaj umora v Benediškem gozdu ponovno do obravnave. Zbral je veliko gradiva, ki je govorilo za nedolžnost obsojenih.

Dne 18. septembra 1934 je sklenilo mariborsko okrožno sodišče ponovno razpravo, ki je pričela poprej omenjenega dne.

Zaslišanih je bilo 64 prič, ki so govorile za oprostitev in proti. Glavni obremenilni prič sta zašli parkrat v protislovja, obsojeni so se zagovarjali kakor leta 1926.

V četrtek dne 22. avgusta je razglasilo okrožno sodišče oprostilno sodbo in je na dosmrtno ječo obsojene takoj izpustilo na svobodo.

Oba brata Markuzi večletna ječa vidno ni zdelala, pač pa je ob zdravje ubogi Zemljič, ki je bil pri obnovitveni obravnavi tako slab, da sta ga morala paznika podpirati, če je hotel vstati.

Oprostilna sodba je bila sprejeta z največjim veseljem od treh obsojenih in od mariborske ter ljudske javnosti po Slovenskih gorah.

strašno kislimi obrazi. Gostitelj mu je celo namignil, da ni ravno zaželen gost v njegovi družbi. Sir Hamm-broke se je moral precej truditi, da je ljudem dopovedal resnico o sebi ter ob enem proklet razširjavalce govorice, ki lahko store najbolj poštenemu človeku nepopravljivo in veliko škodo.

Zmagovalec v plovski tekmi piva.

V severnoameriškem mestu Los Angeles se je vršila iz 10 raznih pokrajin tekma, kateri bo največ popil piva. Pivo je bilo v posodi.

HRANILNE KNJIZICE vseh denarnih zavodov kupujemo po najboljši ceni — Bančno kom. zavod Maribor, Aleksandrova cesta 40. 839

vanju — krič tožbe, divji in strahoten. Temu so sledile ure smrtnega miru in tišine.

»Odpočij se«, je prigovarjal Lavison, »te bom že zbudil, če pridejo.«

Kakor hitro se je dotaknil Franc odej, je že zaspal. Jutro je prisvetilo, zbudil se je in videl poleg ognja orjaka, ki je dremal ter kimal.

»Kaj je bilo? Zakaj me nisi zbudil?«

»Volkovi so se samo grizli radi poginjenih psov.«

V tem trenutku je zapazil Franc volka, ki se je prikazal iznad pobočja. Pritisnil je puško k licu in oddal strel. Zver je odbrzela po treh nogah in zginila za gričem. Lovci se splezali na hriček in z vrha je ogledoval, kam bi se bil skril volk. Že je zazrl pošast, ki je stala 100 korakov pred njim čisto mirno v kotanji. Kakor hitro je pomeril Franc, je zver omahnila na stran. Ogledal si je zadetega volka in ugotovil, da ga je ubila krogla. Pograbil ga je za prve tace in ga vlekel k ognju. Amerikanec je hotel potegniti volka iz kože, a se je glasno začudil:

»Za zlodja, temu manjka prva taca!«

»Čudno. Dobro sem še videl, kako mu je bingljala za kožo, ko je hitel navzgor po pobočju. Jo bom poiskal.«

Šel je za krvavo sledjo v snegu do mesta, kjer se je zgrudil volk in od tam do točke, kjer je zadel krogla nogo. Nikjer sledi o taci.

»Kako, je nisi našel?« je vprašal Lavison.

»Ne in to je ravno zagonetka. Sneg je trd in taca se ni mogla vgrezniti.«

»Ihm, zver je pač požrla svojo lastno taco«, se je glasil Amerikančev odgovor. »Le poglej, na zobeh se pozna, da je moja razlaga pravilna.«

»Volkovi so včasih čisto ob pamet. Že samo duh po krvi in ničesar drugega je zadošoval, da je ranjenec pogoltnil lastno taco.«

Še nekaj bolj izrednega nego volk s svojo nogo v želodec, je bilo kučranje vprege steklih psov. Oba lovca sta udrihala na vso moč po steklakih, da sta prebrzela dolgo dnevno vožnjo v par miljah. Pri par živilih se je že bila steklina toliko stopnjevala, da jih je moral Gruber postreliti po končani vožnji. Komaj se je parazgubil odmev strelcev, že se je oglasilo iz daljave na pa-

DRUŠTVENE VESTI

Franjo Tanjšek, št. Andraž:

Na novo delo!

Val kipečega navdušenja se je v zadnjih dneh razilil preko slovenske domovine; nov val, ki se je pokazal v vrstah slovenske mladine. Srčno veselje se je polastilo naše mladine, ko se je nenadoma pojavila vest: Naše katoliške prosvetne organizacije s centralo vred so znova oživiljene! Veseli smo bili tega vsi, veseli tembolj, ker je bilo pred poltretjim letom delovanje naših društev krivično ustavljeno. Nad dve leti so samevali naši društveni domovi, nad dve leti se je nabiral prah po naših društvenih knjižnicah, nad dve leti je bila naša katoliška mladina prisiljena mirovati, ko ji je z razpustom njenih organizacij bila odvzeta njena sveta pravica do slovenske katoliške prosvete. 17. februar 1933 bo s črnimi črkami zaznamovan v zgodovini katoliškega mladinskega prosvetnega pokreta in imena onih, ki so ga povzročili, si bo slovenska mladina zapomnila za vedno. Z žalostjo in grenkobo v srcu se bo spominjala tistih težkih dni, ko ji je v lastni državi bila odvzeta možnost svobodnega gibanja in delovanja, ko je bila prisiljena soglašati s tem, kar je bilo proti njenim načelom in tradicijam.

Pa kljub temu naša mladina ni obupala: Trdno je upala na boljšo bodočnost, trdno je verovala, da se bodo razpršili temni oblaki, da bo posijalo zlato sonce v mračne dni. Naša mladina je upala, čakala in dočakala. Dočakala je lepše, svobodnejše dni, dočakala je tisti radostni trenutek, ko ji je bilo zopet dovoljeno svobodno gibanje in delovanje, dočakala je tudi veseli čas, ko so se ji vrata naših prosvetnih domov zopet odprla na stežaj.

Znova so zaživele naše organizacije, znova je zaživel v naših prosvetnih domovih gibanje, znova so se odprle naše društvene knjižnice. Znova se je začelo delovanje, da se vsaj nekaj tega nadomesti, kar je zaostalo v zadnjih treh letih. In vsi tisti, ki so svojčas tako grmeli proti našim društvom, ki so si ob njihovem razpustu od veselja meli roke, vsi tisti sedaj igrajo vlogo netopirja, ko se v strahu pred jasnimi in sončnimi dnevi skrije v temne kote. Našo mladino pa navdaja zavest, da je bilo njeno poprejšnje delo pravilno usmerjeno. In v to smer bo hodila tudi v bodoče.

Bodoče delo oživiljenih prosvetnih društev — tisočkrat bodi blagoslovljeno!

*

Fantovski tabor FKA na Uršlji gori se bode vršil dne 15. septembra. Tabor je določen za dekanije: Stari trg, Prevalje, Dravograd in Šaleška dolina.

Sv. Peter pri Mariboru. Prosvetno društvo »Skalae« v St. Petru pri Mariboru priredi v nedeljo dne 1. septembra, popoldne po večerih, pod milim nebom prosvetni tabor. Govorniki: č. g. profesor Rihter Jakob in g. profesor Prijatelj Ivan. Nastopijo tudi zastopniki posameznih župnij in društev. Sodeluje godba, tamburaški in pevski zbor. Popoldne ob pol 10. uri je v romarski cerkvi Matere božje na Gori slovesna zahvalna služba božja s pridigo. Odbor društva prijazno vabi vse prijatelje katoliške prosvete od blizu in daleč k obilni udeležbi!

Hoče pri Mariboru. V kroniki našega Prosv. društva bo letos zapisano z velikimi črkami: Spolnile so se več let trajajoče sanje članov društva. Stare dvorane ni več spoznati. Kljub krizi se je ob požrtvovalnosti dobrega našega ljudstva posrečilo dvorano povečati in olepšati. Imenovala se bo zanaprej »Slomšekov dom«. Dne 8. septembra bo slovesna blagoslovitev in otvoritev novega doma. Cerkvene slovesnosti so bodo opravile dopoldan, popoldne pa bode otvoritev dvorane z lepo ljudsko igro »Revček Andrejček«.

Slov. Bistrica. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 1. septembra, ob treh popoldne v dvorani hotela »Beograd« lepo marijansko igro znanega planiskega in humorističnega pisatelja Janka Mlakarja »Povest o izgubljeni Marti«. Pridite pogledat, da vas nje na globoka vsebina zajame.

Tabor fantovske Katoliške akcije v Jarenini. V Jarenini, kjer je bil pred 33 leti začetek velikega mladeniškega gibanja, katerega je sprožil takratni kaplan Franc Sal. Gomilšek, sedanji dekan pri Sv. Benediktu v Slov. gor., ki je zajelo v nekaj letih z neugnano silo vso slovensko mladino širom Stajerske, je bilo v nedeljo dne 18. avgusta zopet pozorišče novega fantovskega pokreta. Vršil se je tabor fantovske KA. Videli smo, da je mladina Slovenskih goric še vedno tako idealna, vedno tako navdušena in borbeno, kot je bila svoje dni. Do 700 fantov se je zbralo pri Sparlovem križu ter se uvrstilo v sprevoz, na čelu godba, ki je igrala koračnico slovenske mladine, in pa 4 prapori FKA. Pred slavalokom pod cerkvijo je bil sprejem gostov od strani domačih fantov, v imenu katerih jih je pozdravil predsednik jareninske FKA, nakar se je tisočglava fantovska armada podala med prepevanjem Hitanij Matere božje v cerkev, kjer je imel odposlanec škofa, stolni kanonik dr. Ivan Žagar, pridigo. Po sv. maši je bilo na prostoru pred cerkvijo slavnostno zborovanje, katerega je otvoril Jože Šketa. Uvodoma je pozdravil zborovanje dekan in častni kanonik J. Čizek. Takoj nato je dobil besedo podpredsednik škof. vodstva FKA Mirko Geratlič. Sledili so pozdravi zastopnikov iz posameznih župnij. Navdušeno so vsi izpovedali svojo pripravljenost, delati na verem in prosvetnem polju v smeri verske obnove. Popoldne so bile slovesne večernice, nakar so se fantje med aviranjem in petjem fantovske himne razšli. Bog daj taboru popoln uspeh!

Ljutomer. Katoliški dom v Ljutomeru obhaja torej desetletnico svojega obstoja. Blagoslovljen je bil ravno 8. septembra 1925. Blagoslovitev je izvršil sedajni knezoškof dr. Ivan Tomažič. Ob otvoritvi je govoril tudi dr. Josip Hohnjec. Največ zaslug za postavitev Katoliškega doma pa si je pridobil g. Ferk, zdaj župnik v Cezanjevcih. Sam je izdelal načrte za

rutih vetra tuleče zavijanje volka, ki je sledil sanem.

Celo noč sta prebedela lovca v nestrpnem poslušanju in prežanju. Zopet sta se obrnila proti jugu. Uro za uro, vozeč, bežeč in korakoma stopajoč, sta gnala čisto upehane in zastrupljene pse. Ob mraku sta bila pri Topniškem jezeru. Utaborila sta se med dvema ogromnima skalama. Čakala sta lačna, trudna, nevoljna, molče in obupno na dobro znani krik.

Približalo se je boječe tulenje po mrzlem vetru... Pomanjkanje ognja je hrabrilo previdne volkove. Iz poltreme so se prikazale izstradane postave, plazile so se spretno ter kradoma vedno bliže ter bliže. Psi so tulili od groze.

»Pod šotor!« je zavpil Lavison.

Gruber je zdiral za tovarišem pod platno. Obupno tulenje psov je oznanjalo žaloigro in šepetalo lovcema, da bo sledila prvi še druga — strašnejša. Nemec je polukal izpod šotora in zagledal belo maso, ki je valovila z vso brzino sem ter tja kakor brzice reke.

»Pošljiva svinca med nje!« je vzpodbujal Amerikanec.

Hitro je izstrelil Franc vse patrone v belo zmedo. Ogromna bela klopka se je razdelila; suhi volkovi so skočili visoko v zrak in popadali mrtvi na tla, drugi so se stisnili ter odšepali, zopet tretji so se vleкли z zadnjim delom po snegu, nekateri so napadli celo šotor.

»Nobene patrone več!« se je oglasil Franc.

Orjak je pograbil sekuro in se postavil pred vhod v šotor. Težko železo je preklalo prvemu volku glavo. Drugega je ohromil. Nato se je postavil velikan v ozki prehod med obema skalama in čakal z visoko dvignjeno sekuro. Cotasta bela pošast se je poganjala vanj z na stežaj odprtim gobcem. Zadel jo je votel udarec, odplašila se je brez glasu. Zopet je navalila ena od steklih pošasti na branečega se lovca. Liki blisk je padla sekira. V smrtnem boju se je zgrudil volk, se sukaj v krogu, bežeč po zadnjih nogah, med tem ko je ostala glava ter pleča s sprednjima tacama v snegu. Udarec mu je zlomil hrbtenico.

(Dalje sledi.)

ki je bila nad glavo vsakega tekmovalca. Iz posode so bile napeljane cevi v usta pivcev. Zmagal je v tekmi 49letni Arabec, ki je popil v 1 uri in 35 minutah 14 in pol litra piva.

Največjo sigurnost

vživa človek na železnici. Amerikanska železniška družba je izdala statistiko, po kateri se veseli človek največje sigurnosti na železnici. Ako bi se vozil potnik po dnevu in po noči z enim vlakom, bi preteklo 12 tisoč let, predno bi ga zadela prometna nesreča.

HRANILNE KNJIŽICE ptujskih hranilnic kupimo. Gotovina takoj. Bančno kom. zavod Maribor, Aleksandrova 40.

Širite „Slov. gospodarja“!